

Khoa học

Tiết 60 - SỰ NUÔI VÀ DẠY CON CỦA MỘT SỐ LOÀI THÚ

I. Mục tiêu: Giúp HS:

- Hiểu được sự sinh sản, nuôi con của hổ và hươu. Qua đó hiểu thêm sự sinh sản, nuôi con của thú ăn thịt và thú ăn cỏ.
- GD học sinh ý thức bảo vệ các loài động vật quý hiếm.

II. Đồ dùng dạy học:

1. GV: Phiếu thảo luận nhóm, hình ảnh.
2. HS: SGK, VBT

III. Các hoạt động dạy – học:

Hoạt động của giáo viên

Hoạt động của học sinh

Ôn định tổ chức: *Cô xin tự giới thiệu với cả lớp, cô là Ngô Thu Thảo – GV trường TH Trưng Vương. Hôm nay cô rất vui vì được dạy ở lớp mình 2 tiết LTVC và Khoa học.*

Về dự giờ và thăm lớp chúng ta hôm nay, cô trân trọng giới thiệu có côlà thành viên trong ban giám khảo hội thi GVG cấp thành phố đề nghị cả lớp nhiệt liệt đón chào các cô.

Cô mong rằng trong 2 tiết học hôm nay các con học tập sôi nổi phát huy tinh thần tự giác, tích cực học tập, xứng đáng là những học sinh ngoan của trường TH Lê Lợi.

A. Kiểm tra kiến thức đã học

Trước khi vào bài mới, cô kiểm tra kiến thức đã học.

- Thú mới sinh ra đã có hình dạng giống thú mẹ chưa?
- Thú con mới ra đời, được thú mẹ nuôi con bằng gì?
- GV chiếu lên bảng hình ảnh (hổ và hươu)

+ Đây là con gì? Hãy đoán xem chúng thường đẻ con mỗi lứa mấy con?

-> *Các con đã nhớ và trả lời tốt nội dung kiến thức đã học. Cô khen ý thức HT của cả lớp.*

- Mỗi câu hỏi 1- 2 HS lần lượt trả lời, gọi 2-3 HS nhận xét.

- Thú mới sinh ra đã có hình dạng giống thú mẹ.

- Thú lúc đầu nuôi con bằng sữa. đến khi con của chúng có thể tự kiếm ăn.

- HS quan sát, 2-3 HS trả lời hổ mỗi lứa 2- 4 con , hươu đẻ 1 con.

B. Dạy bài mới

1. **GTB:** Khi mới sinh ra, cũng như chim non, thú non còn yếu ớt, chưa tự mình kiếm ăn và rất dễ bị kẻ thù tấn công. Vì thế thú mẹ phải chăm sóc, bảo vệ, dạy con kỹ năng săn mồi, kiếm ăn, kỹ năng sinh tồn nhằm duy trì nòi giống. Vậy quá trình nuôi và dạy con của thú diễn ra như thế nào? Cô và các con cùng tìm hiểu qua bài học tiết 60: “Sự nuôi và dạy con của một số loài thú” cụ thể là tìm hiểu sự nuôi dạy con của hổ loài thú ăn thịt và hươu là loài thú ăn cỏ.

=> Ghi tên bài: Tiết 60: Sự nuôi và dạy con củaSGK - trang 122-123.

Hoạt động 1 QUAN SÁT VÀ THẢO LUẬN

***Bước 1: Hướng dẫn làm việc theo nhóm.**

GV: Để giúp các con thấy được quá trình nuôi dạy con của hổ và hươu, cô mời cả lớp cùng thảo luận nhóm 4. Hai bàn quay lại thành 1 nhóm. Các con tự cử nhóm trưởng.

Nội dung thảo luận là: cả nhóm QS tìm hiểu nội dung tranh minh họa hình 1a, 1b và hình 2; nhóm trưởng đọc các thông tin trong SGK trang 112, 113 và y/c các bạn trả lời các câu hỏi trong SGK và đánh dấu x vào ý trả lời đúng trong VBT trang 60&61. Thời gian cho HĐ này là 7 phút. Mời các nhóm làm việc. (*Hiện slide trắng khi HS thảo luận*)

*** Bước 2: Làm việc cả lớp**

Đã hết thời gian thảo luận, cô mời cả lớp hướng lên bảng, chúng ta cùng tìm hiểu quá trình nuôi dạy con của các loài thú.

ND thứ nhất các con tìm hiểu quá trình nuôi dạy con của hổ (GV ghi bảng)

GV cho hiện *slide* câu hỏi trên bảng

- Gọi đại diện nhóm báo cáo KQ thảo luận.

+ Hổ là loài thú ăn thức ăn gì? Nó có tập quán sống như thế nào? Hổ thường sinh sản vào mùa nào?

+ Hổ mẹ đẻ mỗi lứa bao nhiêu con?

+ Vì sao hổ mẹ không rời hổ con suốt tuần đầu sau khi sinh?

+ Khi nào hổ mẹ dạy hổ con săn mồi?

+ Khi nào hổ con có thể sống độc lập?

- Nhận xét phần trả lời của các bạn?

- Cả lớp có nhất trí với kết quả thảo luận của các bạn? Nếu nhất trí mời chúng ta giơ tay biểu quyết.

=> Nội dung này cô thấy lớp mình thảo luận sôi nổi và trả lời hoàn toàn chính xác. Cô khen cả lớp.

- GV cho hiện *slide ảnh H1a, H1b*

- Hãy mô tả lại tư thế của hổ mẹ và hổ con, và cho biết chúng đang làm gì?

- Qua tìm hiểu SGK và hiểu biết của mình con hãy lên bảng chỉ và mô tả

- Hoạt động nhóm 4. TG: 5'

- Nhóm trao đổi, thảo luận, trả lời từng câu hỏi trong SGK, đánh dấu x vào ô trống ở VBT ý trả lời đúng.

1. Quá trình nuôi dạy con của hổ

- 2 nhóm báo cáo: 1 em đọc câu hỏi, 1 em trả lời.

+ Hổ là thú ăn thịt, sống đơn độc, chỉ sống thành đôi vào mùa sinh sản đó vào mùa xuân và mùa hạ.

+ Hổ mẹ đẻ mỗi lứa từ 2 đến 4 con.

+ Vì hổ con lúc mới sinh ra rất yếu ớt.

+ Khi hổ con được hai tháng tuổi, hổ mẹ dạy con săn mồi.

+ Từ một năm rưỡi đến hai năm tuổi, hổ con có thể sống độc lập.

- 2 HS nhận xét.

- HS giơ tay biểu quyết

- HS QS

- 2-3 HS nêu (Hình 1a: Hổ mẹ trong tư thế trườn nhẹ nhàng, tiến lại gần con mồi, không để gây ra tiếng động; Hình 1b: Hổ con nằm phục xuống đất từ xa đang chăm chú

cảnh hổ mẹ dạy con săn mồi.

- Nhận xét phần trình bày của bạn

=> các bạn đã mô tả đúng rồi đó. Để giúp các con hình dung rõ hơn cảnh hổ dạy con săn mồi, các con cùng xem đoạn phim sau: **GV bật clip** hổ mẹ dạy con săn mồi.

- Ở Nội dung 1, cô và các con đã tìm hiểu về kiến thức gì?

- *Bạn trả lời đúng rồi đó.* Hãy cho cô biết con học được gì ở nội dung này?

=> *Đây cũng chính là nội dung ghi nhớ trong SGK trang 60, đọc lại ghi nhớ cho các bạn cùng nghe.*

=>**GV Kết luận:** *(Vừa nói vừa hiện ảnh minh họa) Hổ con mới sinh rất yếu ớt, nên hổ mẹ không rời hổ con suốt tuần đầu sau khi sinh. Hổ con được hai tháng tuổi hổ mẹ bắt đầu dạy chúng săn mồi. Thời gian đầu, hổ con chỉ đi theo và từ nơi ẩn nấp theo dõi cách săn mồi của hổ mẹ. Sau đó chúng săn mồi cùng hổ mẹ và cuối cùng nó tự săn mồi dưới sự theo dõi của bố mẹ. Từ một năm rưỡi đến hai năm tuổi, khi đã tự săn mồi hổ con có thể sống độc lập.*

=> Các con vừa cùng tìm hiểu về sự nuôi dạy con của hổ một loài động vật ăn thịt. Ngoài hổ, còn nhiều loài thú ăn thịt khác cũng có cách nuôi và dạy con tương tự. Bạn nào xung phong kể tên các loài thú đó cho các bạn cùng nghe? (**Gv hiện slide ảnh Sư tử, báo,...**)

=> **Để sinh tồn, các động vật ăn thịt đã huấn luyện cho con săn mồi từ rất sớm. Vậy đối với các con thú ăn cỏ thì chúng nuôi và dạy con như thế nào? Chúng ta cùng tìm hiểu về sự nuôi và dạy con của loài hươu. Hiện slide ảnh hươu (hươu mẹ và hươu con, một đàn hươu đang ăn cỏ, 1 đàn hươu đang chạy)**

2. Sự nuôi và dạy con của hươu (GV ghi bảng)

Ở nội dung này các con cùng chia sẻ thông tin vừa tìm hiểu được dưới hình thức “trả lời phỏng vấn cùng phóng viên”

* *Lời phóng viên): Chào các bạn, mình là Lê Phương Cúc, phóng viên nhí của Tạp chí Yêu động vật. được biết các bạn vừa thảo luận tìm hiểu về loài hươu, chúng mình hãy cùng chia sẻ nhé thông tin nhé!*

nhìn hổ mẹ săn mồi)

- 2 HS

- HS quan sát tranh minh họa Hổ mẹ dạy con săn mồi

- 1-2 HS nêu. (**Quá trình nuôi dạy con của hổ**)

- 1 HS nêu, gọi 1 HS nhận xét.

- 1 HD cầm sách đọc.

- HS quan sát 3 **slide ảnh** (cảnh hổ bú mẹ, cảnh mẹ dạy săn mồi, cảnh hổ tự kiếm thức ăn).

- 2 HS đại diện các nhóm trả lời, gọi HS nhận xét.

GV cho hiện câu hỏi trên bảng

+ Cho mình biết, hươu ăn gì để sống? Nó sống theo bầy đàn hay theo cặp?
+ Hươu đẻ mỗi lứa mấy con? Hươu mẹ chăm sóc con như thế nào?

+ Hươu con mới sinh ra đã biết làm gì?
- Hươu mẹ dạy con tập chạy khi nào? vì sao?

- *Phóng viên: Cảm ơn các bạn lớp 5A3 trường Th lê Lợi, các bạn đã cho tôi những thông tin rất bổ ích về sự nuôi dạy con của loài hươu. Đã đến giờ tôi phải trở về tòa soạn viết bài, chào tạm biệt các bạn.*

+ GV chiếu Hình 2, Bức ảnh chụp cảnh gì?

- Các con có biết vì sao hươu sống theo bầy đàn?

+ Nói cho cô và các bạn biết, loài thú nào có đặc điểm nuôi dạy con như hươu?

- Hãy nêu lại cách nuôi dạy con của Hươu cho cả lớp cùng nghe?

=> Bạn đã trả lời rất tốt. Đây là nội dung kiến thức các con cần ghi nhớ. 1 bạn đọc lại nội dung thông tin SGK trang 113.

(Mỗi câu hỏi gọi 2,3HS trả lời)

+ Hươu ăn cỏ, ăn lá cây. Hươu sống theo bầy đàn.

+ Hươu thường đẻ mỗi lứa 1 con. Hươu mẹ chăm sóc con rất chu đáo.

+ Hươu con vừa sinh ra đã biết đi và bú mẹ.

+ Được 20 ngày tuổi hươu mẹ dạy con tập chạy. Vì vũ khí tự vệ của hươu chỉ là đôi sừng, khi gặp kẻ thù việc đầu tiên là chạy trốn để thoát nguy hiểm tránh bị các loài động vật săn mồi ăn thịt.

+ 2HS: Hình 2 chụp ảnh hươu con đang tập chạy cùng đàn.

- 2-3 HS (để bảo vệ nhau, cùng đoàn kết và cảnh giác với kẻ thù)

- 1-2 HS (Nai, ngựa, thỏ....

- 1 hS nêu, gọi HS nhận xét

- 1 hS

GV: Các con ạ, Hươu và một số loài động vật ăn cỏ, thường bị các loài động vật khác như hổ, báo, sư tử ... đuổi bắt ăn thịt. Do vậy chạy trốn là cách tự vệ tốt nhất của chúng đối để kẻ thù đuổi bắt và ăn thịt.

Hoạt động 2

Thảo luận nhóm đôi

Ở HĐ 1 các con đã tìm hiểu về cách nuôi dạy con của hổ và hươu. Các con có nhận xét gì về các điểm khác nhau về cách nuôi dạy con của hai loài này. Y/c lớp mình thảo luận nhóm đôi, đọc thông tin SGK, trao đổi, trả lời. thời gian cho HĐ này 3 phút.

ND tìm hiểu	Hổ	hươu
Thức ăn	- Ăn thịt	- Ăn cỏ và lá cây

Mỗi lứa đẻ	- 2 đến 4 con	- 1 con
Thú non mới sinh	- Rất yếu ớt, suốt tuần đầu mẹ phải chăm sóc, bảo vệ.	- Vừa sinh đã biết đi và bú mẹ.
Dạy con kỹ năng	dạy săn mỗi khi được 2 tháng tuổi.	- Dạy tập chạy khi được khoảng 20 ngày tuổi.
- GV chiếu bảng so sánh (Chưa ghi KQ) - Con có nhận xét gì về các điểm khác nhau về cách nuôi dạy con của hổ và hươu? - Nhận xét phần trả lời của bạn (GV hiện kết quả đối chiếu) - Các con nhận xét đúng, cô khen.		2- 3 HS - 1 HS - 1 HS nhìn và đọc bảng so sánh.

=> GV: Cả hổ mẹ và hươu mẹ đều chăm sóc con rất chu đáo và dạy con mình những kỹ năng sinh tồn khi còn rất nhỏ. Nhưng sự dạy con của hai loài thú hổ và hươu hoàn toàn khác nhau. Loài thú ăn thịt thì dạy con săn mồi rất sớm. Còn loài thú ăn cỏ, lá cây thì dạy con tập chạy. Thú ăn thịt chỉ bắt được những con chạy chậm, phản xạ kém, hay là ốm yếu. Bản năng tự nhiên cỏ và lá cây như hươu, nai... là phải rèn luyện chạy nhanh để thoát khỏi những kẻ ăn thịt mình. Thế giới tự nhiên sinh ra những loài thú ăn thịt, loài thú ăn cỏ, vv... để cân bằng sinh thái.

Hoạt động 3

TRÒ CHƠI " THÚ SĂN MỒI VÀ CON MỒI"

* GV chuyển: Các em đã hiểu phần nào về tập quán sinh sản và nuôi con của hổ và hươu. Bây giờ chúng ta cùng tham gia vào trò chơi mang tên:

" Thú mẹ dạy thú con " nhé.

* GV: Ở hoạt động này các con sẽ tập sắm vai hổ mẹ dạy con kỹ năng săn mồi và hươu mẹ dạy con chạy trốn kẻ thù.

Nhiệm vụ của các con là bằng hiểu biết của mình, diễn tả lại các hoạt động dạy và học các kỹ năng đó của thú mẹ với thú con.

- Cách tiến hành: bạn nào tham gia trò chơi sẽ lên bục giảng. thực hiện động tác của dạy của thú mẹ và thú con tập làm theo mẹ.

+ Hướng dẫn: Các em thảo luận nhóm 4, cử bạn lên tham gia chơi trò chơi. Tổ 1 và tổ 2 sắm vai hổ dạy con săn mồi. Tổ 3 và tổ 4 sắm vai hươu dạy con chạy trốn kẻ thù. (GV nhắc nhở H chú ý động tác săn mồi của hổ mẹ hoặc động tác chạy trốn kẻ thù của hươu con...)

- Thời gian hội ý là 2 phút. Bắt đầu.

- Nhóm nào xung phong lên tham gia chơi. (3 – 4 nhóm)

- **G cùng lớp nhận xét, bình chọn đôi bạn đóng vai đạt nhất.**

HOẠT ĐỘNG KẾT THÚC

=> Các con ạ, sự nuôi dạy con của các loài thú là việc làm cần thiết để duy trì nòi giống. Hiện nay một số loài thú quý hiếm như hổ và hươu và một số loài thú khác còn rất ít, có loài gần như tuyệt chủng. Nguyên nhân là do ô nhiễm môi trường sống, sự khai thác rừng bừa bãi, do nạn săn bắt thú làm

thức ăn, làm thuốc chữa bệnh... GV chiếu *slide ảnh*

- Theo con, cần làm gì để bảo vệ các động vật quý hiếm? 2-3 HS

** Buôn bán, săn bắn các loài động vật hoang dã, động vật quý hiếm là việc làm vi phạm pháp luật. Vì vậy, chúng ta tuyệt đối không săn bắt, mua bán...các loại thú quý. Không đốt phá rừng, giữ môi trường sống trong sạch cho các loài thú.*

Cô mong rằng qua bài học hôm nay, mỗi bạn trong lớp 5A3 sẽ những tuyên truyền viên tích cực nhất trong việc bảo vệ và tuyên truyền mọi người cùng thực hiện bảo vệ các loài thú.

Thế giới muôn loài quanh chúng ta còn rất nhiều điều thú vị đang chờ đón các con khám phá. Các con hãy tìm hiểu thêm qua sách báo, sưu tầm tranh ảnh về các nội dung đã học để giờ sau ôn tập chương học về Động vật-Thực vật.

- Nhận xét tiết học: Giờ học hôm nay các con rất sôi nổi, tích cực tham gia phát biểu ý kiến, giờ học đạt hiệu quả tốt, cô khen cả lớp.

CÂU HỎI VÀ CÂU TRẢ LỜI

A. KTBC:

+ **Thú sinh sản bằng cách nào?** *Thú sinh sản bằng cách đẻ con*

+ **Thú nuôi con như thế nào?**

Thú lúc đầu nuôi con bằng sữa. Thú nuôi con đến khi con của chúng có thể tự kiếm ăn.

*** Lời phóng viên (Cúc):** Chào các bạn, mình là Lê Phương Cúc, phóng viên nhí của Tạp chí Yêu động vật. Các bạn biết gì về loài hươu hiền lành? Chúng ta hãy cùng chia sẻ nhé!